

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ പഞ്ചചത്യാരിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസുതേ ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| പഞ്ചചത്യാരിംശഃ സർഗഃ ||

ഇന്ദ്രജിദ്ബാണൈഃ ശ്രീരാമലക്ഷ്മണയോർവിസംജ്ഞതാ
വാനരാണാം ശോകശ്ച

സ തസ്യ ഗതിമൻവിച്ഛൻ
രാജപുത്രഃ പ്രതാപവാൻ |
ദിദേശാതിബലോ രാമോ
ദശ വാനരയുമപാൻ || 6.45.1 ||

ദ്വൗ സുഷേണസ്യ ദായാദൗ
നീലം ച പ്ലവഗാധിപം |
അംഗദം വാലിപുത്രം ച
ശരദം ച തരസ്വിനം || 6.45.2 ||

ദ്വിവിദം ച ഹനുമാന്തം
സാനുപ്രസ്ഥം മഹാബലം |
ഋഷഭം ചർഷഭസ്കന്ധ -
മാദിദേശ പരന്തപഃ || 6.45.3 ||

തേ സമ്പ്രഹൃഷ്ടാ ഹരയോ
ദീമാനുദ്യദ്യ പാദപാൻ |
ആകാശം വിവിശുഃ സർവേ
മാർഗമാണാ ദിശോ ദശ || 6.45.4 ||

തേഷാം വേഗവതാം വേഗ -
 മിഷുഭിർവേഗവത്തരൈഃ |
 അസ്രൂവിത് പരമാസ്രൂസ്മു
 വാരയാമാസ രാവണിഃ || 6.45.5 ||

തം ഭീമവേഗാ ഹരയോ
 നാരാചൈഃ ക്ഷതവിക്ഷതാഃ |
 അന്ധകാരേ ന ദദ്യശു -
 ര്ഭമേഘൈഃ സൂര്യമിവാവൃതം || 6.45.6 ||

രാമലക്ഷ്മണയോരേവ
 സർവദേഹഭിദഃ ശരാൻ |
 ഭൃശമാവേശയാമാസ
 രാവണിഃ സമിതിഞ്ജയഃ || 6.45.7 ||

നിരന്തരശരീരൗ തു
 താവുഭൗ രാമലക്ഷ്മണൗ |
 ക്രുദ്ധേനേന്ദ്രജിതാ വീരൗ
 പന്നഗൈഃ ശരതാം ഗതൈഃ || 6.45.8 ||

തയോഃ ക്ഷതജമാർഗേണ
 സുസ്രാവ രുധിരം ബഹു |
 താവുഭൗ ച പ്രകാശേതേ
 പുഷ്പിതാവിവ കിംശുകൗ || 6.45.9 ||

തതഃ പര്യന്തരക്താക്ഷോ
 ഭിന്നാഞ്ജനചയോപമഃ |
 രാവണിർഭ്രാതരൗ വാക്യ -
 മന്തർധാനഗതോബ്രവീത് || 6.45.10 ||

യുധ്യാനമനാലക്ഷ്യം
 ശക്രോപി ത്രിദശേശ്വരഃ |
 ദ്രഷ്ടുമാസാദിതും വാപി
 ന ശക്തഃ കിം പുനർയുവാം || 6.45.11 ||

പ്രാപിതാവിഷുജാലേന
 രാഘവൗ കങ്കപത്രിണാ |
 ഏഷ രോഷപരിതാതാ
 നയാമി യമസാദനം || 6.45.12 ||

ഏവമുക്ത്യാ തു ധർമ്മജ്ഞൗ
 ഭ്രാതരൗ രാമലക്ഷ്മണൗ |
 നിർബിഭേദ ശിതൈർബാണൈഃ
 പ്രജഹർഷ നനാദ ച || 6.45.13 ||

ദിന്നാഞ്ജനചയശ്യാമോ
 വിസ്താർയ വിപുലം ധനുഃ |
 ഭൂയ ഏവ ശരാൻ ഘോരാൻ
 വിസസർജ മഹാമൃധേ || 6.45.14 ||

തതോ മർമസു മർമജ്ഞൗ
 മജ്ജയൻ നിശിതാഞ്ശരാൻ |
 രാമലക്ഷ്മണയോർവീരോ
 നനാദ ച മുഹൂർമുഹൂഃ || 6.45.15 ||

ബദ്ധൗ തു ശരബന്ധന
 താവുഭൗ രണമൂർധനി |
 നിമേഷാന്തരമാത്രേണ
 ന ശേകതുരവേക്ഷിതും || 6.45.16 ||

തതോ വിഭിന്നസർവാംഗൗ
 ശരശൽയാചിതൗ കൃതൗ |
 ധ്വജാവിവ മഹേന്ദ്രസ്യ
 രജ്ജുമുക്തൗ പ്രകമ്പിതൗ || 6.45.17 ||

തൗ സമ്പ്രചലിതൗ വീരൗ
 മർമഭേദേന കർശിതൗ |
 നിപേതതുർമഹേഷ്യാസൗ
 ജഗത്യാം ജഗതീപതീ || 6.45.18 ||

തൗ വീരശയനേ വീരൗ
 ശയാനൗ രുധിരോക്ഷിതൗ |
 ശരവേഷിതസർവാംഗാ -
 വാർതൗ പരമപീഡിതൗ || 6.45.19 ||

നഹ്യവിദ്ധം തയോർഗാത്രേ
 ബഭൂവാംഗുലമന്തരം |
 നാനിർവിണ്ണം ന ചാധ്യന്ത -
 മാകരാഗ്രാദജിഹ്വൈഃ || 6.45.20 ||

തൗ തു ക്രൂരേണ നിഹതൗ
 രക്ഷസാ കാമരൂപിണാ |
 അസൃക്സുസ്രുവതുസ്തീവ്രം
 ജലം പ്രസ്രവണാവിവ || 6.45.21 ||

പപാത പ്രഥമം രാമോ
 വിദ്ധോ മർമസു മാർഗ്ഗഭൈഃ |
 ക്രോധാദിന്ദ്രജിതാ യേന
 പുരാ ശക്രോ വിനിർജ്ജിതഃ || 6.45.22 ||

രുക്മപുംഖൈഃ പ്രസന്നാഗ്രൈ
 രജോഗതിഭിരാശുഗൈഃ |
 നാരാചൈരർധനാരാചൈ -
 ര്ഭൽലൈരഞ്ജലികൈരപി |
 വിവ്യാധ വത്സദന്തൈശ്ച
 സിംഹദംഘ്രൈഃ ക്ഷുരൈസ്തഥാ || 6.45.23 ||

സ വീരശയനേ ശിശ്യേ -
 ഽവിജ്യാമാവിധ്യ കാർമുകം |
 ഭിന്നമുഷ്ടിപരീണാഹം
 ത്രിനതം രുക്മഭൂഷിതം || 6.45.24 ||

ബാണപാതാന്തരേ രാമം
 പതിതം പുരുഷർഷഭം |
 സ തത്ര ലക്ഷ്മണോ ദൃഷ്ട്വാ
 നിരാശോ ജീവിത്യേഭവത് || 6.45.25 ||

രാമം കമലപത്രാക്ഷം
 ശരൺയം രണതോഷിണം |
 ശുശോച ഭ്രാതരം ദൃഷ്ട്വാ
 പതിതം ധരണീതലേ || 6.45.26 ||

ഹരയശ്ചാപി തം ദൃഷ്ട്വാ
 സന്താപം പരമം ഗതാഃ |
 ശോകാർതാശ്ചുകൃശൂർഘോര -
 മശ്രൂപൂരിതലോചനാഃ || 6.45.27 ||

ബദ്ധൗ തു തൗ വീരശയേ ശയാനൗ
 തേ വാനരാഃ സമ്പരിവാർയ തസ്ഥുഃ |

സമാഗതാ വായുസുതപ്രമുഖ്യാ

വിഷാദമാർതാഃ പരമം ച ജഗ്മുഃ || 6.45.28 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

യുദ്ധകാണ്ഡേ പഞ്ചചത്വാരീംശഃ സർഗഃ ||